

Boryš umí po skalinách

Dokument o nejslavnějším českém horolezci

Scénář, režie, choreografie | **Zdeněk Bartoš, Ivana Dukic**

Hudba | **Vladivojna La Chia**

Scéna | **Karel Čapek**

Kostýmy | **Petra Krčmářová**

Dramaturgie | **Petra Richter Kohutová**

Hrají, tančí a zpívají

za Činohru Karlovarského městského divadla

Viktor Brauner | **Jan Hanny Firla** | **Magdaléna Hnilíčková** | **Ondřej Král** | **Eliška Malíková Huberová** | **Robert Mára** | **Barbora Mošnová** a **Jiří Švec**,

za Západočeské divadlo v Chebu

Karolína Jägerová | **Pavla Janiššová** | **Petr Németh** | **Pavel Richta** | **Miroslav Sabadin** | **Radmila Urbanová** a **Vladimíra Vítová**.

Ve hře zazní německá lidová píseň
Wenn die Soldaten durch die
Stadt marschieren a úryvek
z Čajkovského Labutího jezera.

KARLOVARSKÁ
PREMIÉRA
27. ŘÍJNA 2018

CHEBSKÁ
PREMIÉRA
28. ŘÍJNA 2018

Stoletý Boryš

Nejen média, tisk, rozhlas, televize, film, ale samozřejmě i muzea, galerie, knihovny a další veřejné či vzdělávací instituce, divadlo nevyjímaje, hledaly způsob, jak oslavit sté výročí vzniku republiky. Někteří se vracejí k české národní klasice a sahají po Josefu Kajetánu Tylovi nebo Bedřichu Smetanovi, uvádějí stěžejní díla klasiků dvacátého století od Voskovce a Wericha po Bohumila Hrabala, jinde vznikají na objednávku díla současných autorů o zásadních dějinných událostech.

U nás v západních Čechách se režisér Zdeněk Bartoš a režisérka choreografka Ivana Dukic pustili cestou na divadle nezvyklou: začali tvořit dokument o uplynulém století české (ne)samostatnosti. Slovníková definice říká, že dokument je žánr, jehož hlavním cílem je zprostředkování a dokumentace skutečnosti. S inscenací *Boryš umí po skalinách* je to ovšem složitější, protože hlavní hrdina je, jak laskavý divák jistě tuší, postava zcela zcela smyšlená. Pohybuje se ale v dějinných souřadnicích, které skutečnosti odpovídají. Jde tedy o „dokument ne-dokument“, dokument „mystifikační“. Což by se českému naturelu nemělo zásadně protivit, vždyť u pomyslné kolébky Vlastimila Boryše, nejslavnějšího českého horolezce, jehož jméno se dostalo až do české hymny, stál jiný velikán: Jára Cimrman.

Boryš se narodil 28. října 1918 v česko-německém manželství a v průběhu dvacátého století byl hrdinou nebo alespoň očitým svědkem mnohých událostí, které formovaly historii a tím i současnost České republiky. U kaleidoskopického zpracování velkých i malých příběhů dvacátého století a tedy i Boryšova životaběhu stály ještě další soudičky: Forrest Gump, Stoletý stařík, co vylezl z okna a zmizel a český komiksový superhrdina a městská legenda Pěrák.

Vydejme se s Boryšem na cestu, která byla krkolomná, plná šokbrnutí, zákrutů, neuskutečněných plánů, dramatických útěků, bloudění, ba držkopádů, ale která nakonec – doufejme – vede vzhůru. Snad tato inscenace přispěje k tomu, že se rozhlédneme kolem sebe a za sebou, na životy našich rodičů a prarodičů – a uvidíme, že svět je veliký a naše chalupa není pupek světa...

„Ein phänomenaler Bergsteiger“, takovou přezdívku mezi Karlovaráky získal.
Günther Wasserquelle, karlovarský rodák a norimberský důchodce

Otec Josef jako český vlastenec navrhoval jméno Vlastimil, matka, milovnice Wagnera, chtěla malého Siegfrieda. Otec nakonec prosadil svou, kompromisní řešení bylo, že příjmení začali psát německy - Borisch.
Malvína Máslová, průvodkyně na zámku Chyše u Žlutic

Stoupání k vrcholům všeobecného přehledu aneb kvíz

1. Ve které hře zazněla poprvé píseň Kde domov můj?

- a) V. K. Klicpera: Každý něco pro vlast,
- b) J. K. Tyl: Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka,
- c) Ladislav Smoljak: Hymna.

2. Kde pracoval Karel Čapek jako vychovatel?

- a) na zámku Chyše,
- b) na hradě Loket,
- c) na zámku Bečov nad Teplou.

3. Která je nejvyšší česká hora?

- a) Sněžka,
- b) Lysá hora,
- c) Praděd.

4. Kolik slok měla původně píseň Kde domov můj?

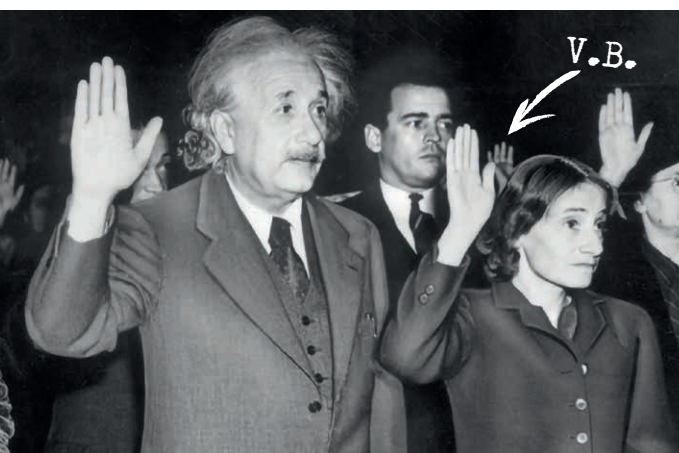
- a) pouze jednu,
- b) dvě,
- c) pět.

5. Kteří prezidenti strávili před svým zvolením do nejvyšší státní funkce delší čas ve vězení?

- a) Emil Hácha a Antonín Zápotocký,
- b) Gustáv Husák a Václav Havel,
- c) Klement Gottwald a Ludvík Svoboda.

6. Adolf Hitler navštívil Karlovy Vary v roce 1938. Při té příležitosti promluvil k davům:

- a) z balkónu městského divadla,
- b) z okna Národního domu,
- c) z okénka vlaku na Horní nádraží.



Vlastík s oblibou vykládal, že jeho nejranější vzpomínkou je, jak sedí tatínkovi na ramenu a ten mu ukazuje: „Podívej, támhle jde pan prezident.“ To když v roce 1923 Masaryk poprvé navštívil Karlovy Vary.
Helga Maierová, rodinná přítelkyně

7. Která inscenace Karlovarského městského divadla pojednávala o významných městských osobnostech posledních více než dvou set let?

- a) Karel IV. aneb Strasti Otce vlasti,
- b) Láska mezi nebem a zemí,
- c) Tajemství pánů Becherů.

8. Jáchymovské pracovní lágry nesly honosné názvy. Který z nich neexistoval?

- a) Svornost,
- b) Volnost,
- c) Rovnost.

9. Která z českých osobností získala Nobelovu cenu a za co?

- a) Edvard Beneš – Nobelova cena za mír,
- b) Jaroslav Heyrovský – Nobelova cena za chemii,
- c) Otto Wichterle – Nobelova cena za fyziku.

10. Pomlku mezi českou a slovenskou částí hymny označil za hymnu moravskou:

- a) básník Jan Skácel,
- b) politik Tomáš Cajzl,
- c) lezec Adam Ondra.

11. Jak se jmenoval první film Miloše Formana?

- a) Lásky jedné tmavovlásky,
- b) Černý Petr,
- c) Konkurs.

Ano, je to tak, manželé Ondrovi skutečně požádali Vlastimila Boryše, aby jejich synkovi Adamovi šel za kmotra. To bylo v únoru 93.
Karel Šalina, brněnský jáhen od Svatého Michala

12. Co se nenašlo v rámci archeologických vykopávek na zámku v Bečově nad Teplou?

- a) relikviář sv. Maura,
- b) ostatky sv. Jana Křtitele,
- c) více než sto třicet lahví archivního vína.

13. Autorem nejnověji zaranžované verze české hymny je

- a) dirigent Jiří Bělohlávek,
- b) skladatel Miloš Bok,
- c) prezident Miloš Zeman.

14. Autorem věty „Kéž je to všechno ku prospěchu obce“ je

- a) filozof Jan Patočka,
- b) podnikatel Josef Becher,
- c) starosta Quido Vlk.

15. Jak se jmenovala předchozí inscenace Západočeského divadla o českých dějinách?

- a) Z pohádky do pohádky,
- b) Staré pověsti české,
- c) Od praotce k tatíčkoví.

V úterý 27. 10. 2018

Vážení,
obdržev laskavé pozvání na dokument, který dvě divadla v kraji mém oblíbeném připravují a v němž se rovněž o mně jakožto o nejslavnějším českém horolezci hovoří, s dojetím děkuji a oznamuji, že rád rozšířím hojně řady diváků, kteří nepochybně budou zprávu o století vzestupů a pádů naší milované republiky sledovat. Stane se tak možná na premiéře, možná na pozdějších opakováních. Učiním tak přesto, že se domnívám, že mé osobě je věnována pozornost nepatřičná, jako je nepatřičné, že se mé jméno dostalo do textu české hymny. Z toho důvodu bych si dovilil odmítnout Vaše pozvání, abych v představení vystoupil či se závěrečného klání účastnil. Raději tiše a nepoznan zhlédnu Vaše dílo. Neboť já nebyl tím, kdo dosahuje vrcholů nejvyšších či v centru dění stojí; já byl jen svědkem vzrušeného času...

Buďte pevní ve svém snažení, stoupejte ve svém úsilí kulturním, mravním, politickém, sociálním, individuálním, společenském i ekonomickém vzhůru! Jak pravil přítel z nejmilejších - „necht je to všechno ku prospěchu obce“...

Váš Vlastimil Boryš

Od toho roka (1947) sa výstupu na Rysy hovorilo Po stopách Vlastimila Boryša. Ešte len o desiat rokov neskôr, v päťdesiatom siedmom, to komunisti začali masovo organizovať a zmenili názov na Po stopách V. I. Lenina.
Imrich Kováč, turistický průvodce po Vysokých Tatrách



Správné odpovědi: 1b, 2a, 3a, 4b, 5b, 6a, 7c, 8b, 9b, 10a, 11c, 12b, 13b, 14a, 15c. Za každou správnou odpověď ti náleží bod.

1 – 5 bodů: Kdyby se body udílely za lezecké schopnosti, vrcholu Sněžky bys snad dosáhl... Boryš ti budiž příkladem.

5 – 10 bodů: S tímto přehledem by sis dokázal rozvrhnout síly a vystoupat až na Rysy ve Vysokých Tatrách. Jsi fakt Boryš!

Více než 10 bodů: Vrcholy obecného přehledu jsou pro tebe pouhé kopečky. Jsi víc než Boryš – jsi Šerpa!



Miloš Forman na večírku v Lucerně vykládal, že chystá další film, Lásky jedné tmavovlásky. Boryš chvíli poslouchá a pak povídá: to by chtělo blondýnu...
Božena Klapavá, skriptka na Barrandově



Inspicent | **Ondřej Puchel**
Světla | **Dominik Kalina** (ZDCH) / **David Hlavatý** (KMD)
Zvuk | **Radek Šnajdr** (ZDCH) / **Tomáš Hnátek** (KMD)
Garderoba | **Alena Vávrová** (ZDCH) / **Johana Selecká** (KMD)
Vlášeny, masky | **Jana Chroustová** (ZDCH) / **Anna Ratajská** (KMD)
Rekvizity | **Jiří Navrátil**
Jevištní technika KMD | **Robert Chmela** a **Miroslav Stupka**

Zakladatelem Karlovarského městského divadla, o.p.s., je Statutární město Karlovy Vary. Zřizovatelem Západočeského divadla je město Cheb.
Inscenace vznikají za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Karlovarského kraje.

Ředitelka KMD | **Dana Neumannová**
Ředitel ZDCH | **Jan Svoboda**
Umělecký šéf ZDCH a Činohry KMD | **Zdeněk Bartoš**

Program vydalo společným nákladem Karlovarské městské divadlo a Západočeské divadlo v Chebu.

Program připravila | **Petra Richter Kohutová**
Grafická úprava | **Jan Krčál**
Foto | **Michal Mráka** a **Adobe Stock**

Informace a prodej vstupenek v ZDCH v obchodním oddělení divadla, tel. **354 432 522**, nebo na obchodni@divadlocheb.cz
Rezervace on-line na www.divadlocheb.cz

Informace a prodej vstupenek v KMD v obchodním oddělení divadla, tel. **351 170 011** nebo na vsupenky@karlovarskedivadlo.cz
Rezervace on-line na www.karlovarske-divadlo.cz

Cena programu 20 Kč

Karlovy VARY®



Živý kraj



CHEBSKÝ deník